

Nepal Council of World Affairs

E-Bulletin

Vol: 6, No: 1

January-March 2023 Issue

The Nepal Council of World Affairs

NCWA Building, Harihar Bhawan

Pulchowk, Lalitpur

G.P.O. Box: 2588, Kathmandu, Nepal

Tel: 977-1-5426222; 977-1-5010047

Email: nepalcouncil@gmail.com

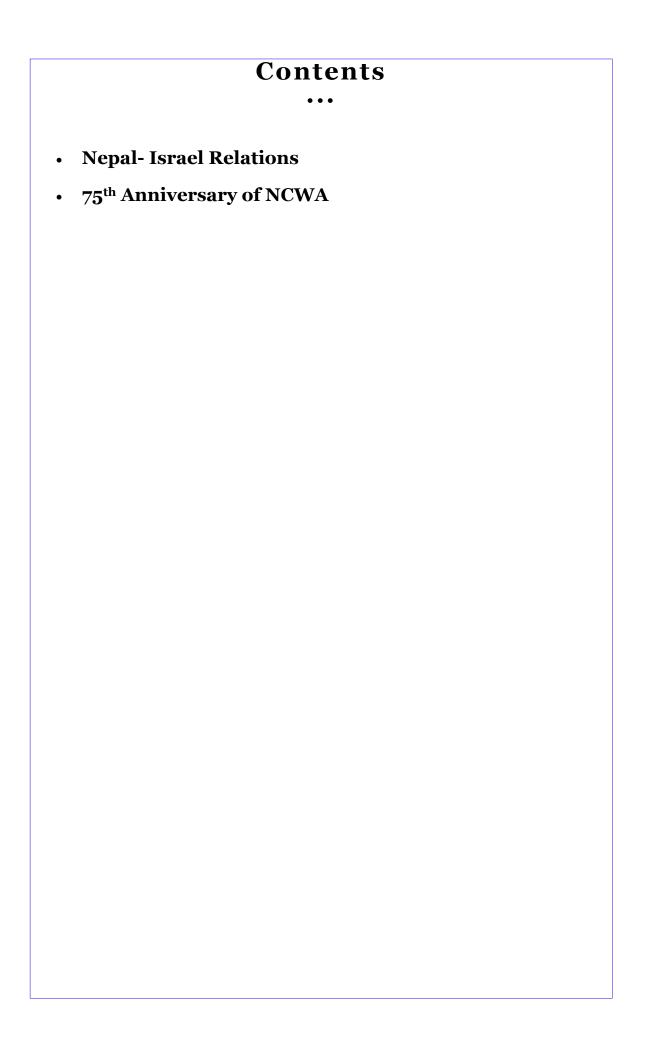
Website: www.ncwa.org.np

FOLLOW US ON

Vol: 6 No: 1

Nepal-Israel Relations

The Nepal Council of World Affairs (NCWA) organized an interaction programme on **Nepal-Israel Relations** on January 10, 2023 at its hall in Pulchowk, Lalitpur with a view to further strengthen the existing cordial relationship between these two countries. On the occasion, the Israeli Ambassador to Nepal, H.E. Mr. Hanan Goder- Goldberger attended the program as the Chief Guest. Former Ambassador Dr. Shambhu Ram Simkhada was invited as a special guest. A large number of participants including former diplomats attended the programme.

The event started with welcome remarks by Mr. Hemanta Kharel, president of NCWA. Mr. Kharel highlighted diplomatic relations between Israel and Nepal which was established some sixty-two years ago. Nepal was one of the first countries to have recognized Israel as a sovereign state as early as 1960. He said the relations between the two countries are based on mutual respect, goodwill, and cooperation. The bilateral relations are being strengthened over the years by the state visits of high-level dignitaries in both countries including the late Prime Minister Mr. B.P Koirala, late King Mahendra, and late King Birendra, followed by the visit of the Foreign Minister of Israel the late Moshe Dayan in 1979. Mr. Kharel noted that the government of Israel, from the very beginning, has provided continued economic support to the government of Nepal for which have people of Nepal were thankful to the Israeli government. He specially commended the assistance provided by Israel in areas such as agriculture, health, and education among others. He also praised the Israeli government for providing experts to Nepal in various fields.

Mr. Kharel's welcome speech was followed by a remark from the special guest, former ambassador Dr. Shambhu Ram Simkhada a well-known foreign policy expert of Nepal. Dr. Simkhada noted that diplomatic ties are important for countries to understand other countries' perceptions, appreciate different cultures and views, and understand the needs and requirements of each other. He further said the foreign policy of Nepal, especially with India and China, has been highly influenced by its geography. He said that the relationship between Nepal and Israel has remained cordial over the last six decades. The credit for the establishment of ties between these two countries goes to the farsightedness of the erstwhile political leadership of both countries. Nevertheless, he said that, even though the relationships between these two countries are being maintained continuously, there is a need to further strengthen this relationship and take it to a further eight.

The Ambassador of Israel to Nepal H.E. Mr. Hanan delivered his guest lecture. On his deliberation, Mr. Hanan noted that though Israel and Nepal geographically are far from each other, the relationship between the two nations has remained quite close and unique. Stating that the two nations enjoy similarities in many areas, Mr. Hanan opined that the increasing visits of people between the two countries had contributed to strengthening ties at the people-to-people level. He added that lately

there had been many high-level visits by Israeli delegates to Nepal, which had contributed to further expanding ties between the two countries.

Ambassador Hanan noted that there had been several instances of coordination and cooperation between the two countries on various bilateral issues. Mr. Hanan felt very happy that Israel had been able to provide moderate support to the economic development of Nepal in various areas including agriculture, health and education among others. He further stated that Israeli assistance was unique as its emphasis was more on professional training. Such training would help the Nepali youth to directly contribute to the economic development of their country after their return. This policy ensures that Nepali workers would be able to return to their country with good finances and abundant technical knowledge, thereby contributing to Nepal's development by promoting the culture of work in the youth.

Ambassador Mr. Hanan, nevertheless, felt that strong bilateral ties between Nepal and Israel had not been translated into the same relations in multilateral platforms. He noted that Nepal has been voting against Israel in almost 20 resolutions concerning the country every year. He questioned why Nepal abstained from voting during the discussions on human rights abuse in Iraq. He said that the countries that were part of the nonalignment movement have voted neutrally towards Israel. He concluded his speech by arguing that the solution for Nepal is not only in standing alone with Israel but also not standing against it at a time when Israel has been trying to defend its existence.

Ambassador Hanan thanked NCWA for giving him an opportunity to speak about Nepal-Israel relations in front of a distinguished audience.

Vol: 6 No: 1

75th Anniversary of NCWA

Nepal Council of World Affairs (NCWA) held its **75**th **Anniversary** on February 23, 2023, at the Rastriya Sabha Griha, Kathmandu. Rt. Hon'ble President of Nepal Mrs. Bidya Devi Bhandari graced the occasion as the Chief Guest. On the occasion, NCWA also facilitated Dr. Bhekh Bahadur Thapa, a former Foreign Minister and former President of NCWA, for his outstanding contributions to strengthen Nepal's international relations. Rt. Hon'ble President Bhandari released the NCWA annual journal 2023 during the occasion

President of NCWA Mr. Hemanta Kharel welcomed the Rt. Hon'ble President and other invitees to the programme. In his welcome remarks, Mr. Kharel noted that NCWA over the last 75th years had been providing a unique platform for interaction, debate and discussion among professional experts, diplomats and politicians as well as offering helpful constructive suggestions of policy feedback to the government. He said that NCWA had been bringing out an annual journal for a long time, and this year's publication focused mainly on development diplomacy. He also noted that NCWA had been felicitating distinguished persons of the country for their contributions in different fields. Accordingly, NCWA has chosen Dr. Bhekh Bahadur Thapa this year for contributing to enhancing the international relations of Nepal.

Dr. Bhekh Bahadur Thapa thanked NCWA for recognizing his works during his tenure as Foreign Minister of the country as well as while serving as ambassador to the United States and India. Dr. Thapa noted that for Nepal to be able to tackle the geopolitical challenges, there has to be good governance at home. He said political chaos at home had only helped the foreign actors to be dominant in our internal politics. He added that geopolitics is forever changing and the competition seems to be on who will be more powerful. Our two neighboring countries are emerging as major economic and military powers. China is rising very fast and the US has taken it as a challenge. Nepal needs to study these changing contexts and determine wherein lies our interests. Dr. Thapa also highlighted some issues pertaining to the foreign policy of Nepal. He said that we have not been consistent in our approach. Our major concern in foreign policy keeps changing along with government change and this laxity has overshadowed the need for determining our foreign policies.

In her special address, the Rt. Hon'ble President Bhandari thanked NCWA for inviting her as Chief Guest on the occasion of its 75th-anniversary programme. She lauded NCWA for providing a platform for conducting interaction programmes on international relations and other topics of national interest continuously since its establishment in 2004 B.S. She noted that the discussions, suggestions and recommendations of such interaction programmes will be extremely helpful to the government in forming its views on international relations. She further noted that on the one hand, the world has witnessed remarkable achievements, especially in the area of science and technology which had contributed to making the life and living conditions of mankind a lot easier. On the other hand, it was unable to satisfactorily address complex challenges including income inequality, poverty, climate change, etc. Nepal has been attempting to address these challenges in its own way.

The Rt. Hon'ble President stated that Nepal has been able to maintain its independence and sovereignty since its establishment, even though it has been sandwiched between two giant nations. Therefore, its foreign policy has been influenced by this geopolitical reality. She felt happy that Nepal has established diplomatic relations with about 178 countries of the world.

The objective of our foreign policy is to improve and enhance its relationship for the benefit of Nepali people not only with those countries, but also with other multinational organizations. She hoped that the NCWA will continue supporting the government, efforts in meeting these objectives by providing an effective forum to discuss various issues.

Mr. Ramesh Singh, Secretary General of NCWA, gave the vote of thanks to the President of Nepal and the audience.

(President's speech is attached)

सम्माननीय राष्ट्रपति श्रीमती विद्यादेवी भण्डारीले नेपाल विश्व सम्बन्ध परिषद्को ७५औं वार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित कार्यक्रमलाई गर्नुभएको सम्बोधन

नेपाल विश्व सम्बन्ध परिषद्को ७५औं वार्षिक उत्सवको सन्दर्भमा यो गोष्ठीको आयोजना गर्नुभएकोमा सराहना गर्दछु । यस अवसरमा म परिषद्का अध्यक्ष, कार्यकारी समितिका सदस्यहरू तथा सम्बन्धित सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छ ।

वि.सं. २००४ सालमा स्थापना भई नेपालको पुरानो गैरसरकारी संस्थाको रूपमा परिषद्ले विश्व शान्ति, असंलग्नता र पञ्चशीलमा आधारित नेपालको परराष्ट्र नीतिलाई सुदृढ गराउने उद्देश्यका साथ सकारात्मक छलफल र गोष्ठी जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

७५औं वर्षसम्म अस्तित्वमा रहेर परराष्ट्र मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धका क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाका रूपमा कायम रहनु यस परिषद्को एउटा उल्लेखनीय सफलता हो भन्ने मलाई लाग्दछ । यस अवसरमा, वि.सं. २००३ मा सम्पन्न एसिया सम्बन्ध सम्मेलनमा नेपालले जनाएको सक्रिय सहभागिता लगत्तै स्थापना भएको नेपाल विश्व सम्बन्ध परिषद्लाई सुरुका वर्षमा नेतृत्व प्रदान गर्ने व्यक्तित्वहरूको पनि म स्मरण गर्न चाहन्छ ।

परिषद्को स्थापना कालमा मुलुकको परराष्ट्र मामिला र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध पारिवारिक शासनको घेराभित्र रहेकोले नेपाली जनताको सरोकारभन्दा बाहिरको विषय थियो । वि.सं. २००७ सालको राजनीतिक परिवर्तनपछि नेपाल राजनीतिक खुलापनको नयाँ युगमा प्रवेश गन्यो । तत्पश्चात् परिषद्ले परराष्ट्र मामिला, राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका अन्य विषयहरूमा स्वदेशी तथा विदेशी लब्धप्रतिष्ठित व्यक्तित्वहरूसँग छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरू आयोजना गर्दै परराष्ट्र मामिलामा सकारात्मक विमर्श गर्ने मञ्चको रूपमा आफ्नो सिक्रयता कायम राखेको मैले पाएको छु। हाम्रो आफ्नै देश र विश्वमा भएका परिवर्तनका सन्दर्भहरूलाई ध्यानमा राख्दै यस्ता सार्वजनिक मञ्चहरूले परराष्ट्र नीति तथा अन्तर्राष्ट्रिय मामिलाहरूका वस्तुगत तथा सान्दर्भिक पक्षहरूमा बहस र छलफल गर्नुपर्दछ ।

यस्ता कार्यक्रममा व्यक्त गरिएका सुझाव र विज्ञहरूको राय हाम्रो परराष्ट्र सम्बन्ध सञ्चालनमा संलग्न निकायहरूका लागि पनि उपयोगी ह्नेछन् भन्ने मैले विश्वास लिएको छु । निरन्तर चलिरहने छलफल र अन्तरक्रियाहरूले हाम्रो दृष्टिकोणलाई ठोस आकार दिन, जनमत निर्माण गर्न, एक अर्काका धारणाहरू आदान प्रदान गर्न सहयोग पुऱ्याउँदै परराष्ट्र नीतिमा साझा दृष्टिकोण निर्माण गर्न मद्दत गर्दछन् भन्ने मलाई लाग्दछ ।

महिला तथा सज्जनवृन्द,

बदलिंदो परिवेशमा नेपालको परराष्ट्र नीतिको उदेश्य र लक्ष्य प्राप्तिका लागि भइरहेका प्रयासहरूका बारेमा यस कार्यक्रममा छलफल हुन उपयुक्त हुने म ठान्दछु । एकातिर, विज्ञान तथा सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा अभूतपूर्व विकासले मानव जीवनलाई सहज र सुखी बनाउन ठूलो योगदान गरिरहेका छन् भने अर्कातिर, वर्तमान विश्वले अभूतपूर्व चुनौतिहरूको सामना गरिरहेको छ । भूराजनीतिक जटिलता, बढ्दो असमानता, आर्थिक सङ्कट र जलवायु परिवर्तनले ल्याएको सङ्कट लगायतका कारणले विश्व शान्ति र समृद्धिमा नयाँ चुनौति उत्पन्न भएका छन् । अहिलेकै रफ्तारमा वातावरण विनाश हुँदै जाने हो भने विश्व समुदायले ठूलो मात्रामा खाद्य असुरक्षा र पानीको सङ्कट व्यहोर्न् पर्ने अवस्था देखिएको छ ।

कुनै पिन मुलुकको विदेश नीति आन्तरिक नीतिकै विस्तारको रूपमा लिने गरिन्छ । त्यसकारण आत्मिनिर्भर, स्वावलम्बी र स्वाधीन अर्थतन्त्रको विकास मार्फत वर्तमानको अन्तरिनर्भर र जटिल अन्तर्राष्ट्रिय प्रणालीमा हाम्रो उपस्थितिलाई अर्थपूर्ण र प्रभावकारी बनाउँनु पर्दछ । यसमा निहित जटिलता र चुनौतिहरू सामना गर्दै भावी दिशा तय गर्न प्रभावकारी परराष्ट्र नीति एवं सबल र सक्षम कुटनीतिक संरचनाको आवश्यकता पर्दछ ।

नेपालले सधैं आफ्नो स्वतन्त्रता र सार्वभौमसत्ता अक्षुण्ण राखेको छ । नेपालका भूराजनीतिक यथार्थहरू नै मूल रूपमा हाम्रो परराष्ट्र नीति र तिनको कार्यान्वयनमा प्रभाव पार्ने कारक तत्वहरू हुन् । यस अवसरमा, म परराष्ट्र नीतिमा व्यापक साझा सहमति तथा एकीकृत दृष्टिकोण निर्माण हुन जरूरी हुन्छ भन्ने कुरामा जोड दिन चाहन्छु । बदलिंदो आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशलाई विचार गरी आफ्नो राष्ट्रिय हितअनुकूल परराष्ट्र नीति सञ्चालन गर्नु हाम्रो प्राथमिकता रहनुपर्दछ ।

नेपालको संविधानमा मुलुकको सार्वभौमसता, अखण्डता, स्वाधीनता र राष्ट्रहितको रक्षा गर्न क्रियाशील रहँदै संयुक्त राष्ट्रसंघको बडापत्र, असंलग्नता, पञ्चशीलको सिद्धान्त, अन्तर्राष्ट्रिय कानुन र विश्वशान्तिको मान्यताको आधारमा राष्ट्रको सर्वोपरी हितलाई ध्यानमा राखी स्वतन्त्र परराष्ट्र नीति सञ्चालन गर्ने उद्देश्य परिलक्षित छ । संविधानमा निर्दिष्ट आधारभूत मान्यताहरूका आधारमा हाम्रो परराष्ट्र नीतिका उद्देश्य र लक्ष्यहरू निर्धारण गरिएका छन् । यी उद्देश्यहरू हासिल गर्न हामीले अन्य मुलुकहरू एवं अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूसँग मित्रता र सहयोगात्मक सम्बन्ध कायम गर्नु पर्दछ । सबैसँग मित्रता राख्ने र कसैसँग शत्रुता नगर्ने हाम्रो परराष्ट्र नीतिको मूल मन्त्र रहेको छ ।

असंलग्न आन्दोलनको संस्थापक सदस्य भएका नाताले नेपाल यस आन्दोलनका आधारभूत सिद्धान्त र आदर्शहरूप्रति गहिरो आस्था र विश्वास राख्दछ । नेपालको संविधान, २०७२ ले असंलग्नतालाई नेपालको परराष्ट्र नीति सञ्चालनमा एक मार्गदर्शक आधारको रूपमा स्वीकारेकोले असंलग्न आन्दोलनका आदर्शप्रति नेपालको दढ प्रतिवद्धतालाई प्नर्पृष्टि गर्दछ ।

नेपालले हालसम्म आफ्नो कुटनैतिक सम्बन्धलाई विश्वका १७८ मुलुकहरूसँग बिस्तार गरेको छ । हाम्रो परराष्ट्र नीतिको प्रमुख उद्देश्य नेपाल र नेपाली जनताको हित प्रवर्द्धन गर्नु हो । अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमा नेपालको छवि उच्च राख र सबै देशबाट अधिकतम सद्भाव, समर्थन र सहयोग प्राप्त गर्न प्रभावकारी कूटनीतिको माध्यमबाट अनुकूल अन्तर्राष्ट्रिय वातावरण सिर्जना गर्नु पर्दछ । भूपरिवेष्ठित राष्ट्रहरूको पारवहन अधिकारको पैरवी तथा पर्वतीय मुलुकहरूको विकाससम्बन्धी अवाधारणालाई अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा अगाडि बढाउन नेपालले निरन्तर भूमिका खेल्नु पर्दछ ।

विकासशील देशहरू विशेष गरी अति कम विकसित देशहरूको विकासमा सहयोगी र सक्षम हुने उदार विधिमा आधारित, न्यायोचित र निष्पक्ष अन्तर्राष्ट्रिय व्यवस्थाको वकालत हामीले जारी राखु पर्दछ । नियममा आधारित विश्व व्यवस्थालाई न्यायमा समेत आधारित बनाउन हाम्रा प्रयासहरू केन्द्रित हुनुपर्दछ । दिगो शान्ति, समृद्धि र जनताको जीवनमा परिवर्तन ल्याउन नेपालले आर्थिक सामाजिक विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरू, अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरू र राष्ट्रिय विकासका आकांक्षाहरू पूरा गर्न हामी प्रयासरत छौं । आर्थिक विकास, वैदेशिक लगानी प्रवर्द्धन, प्रविधि हस्तान्तरण, निर्यात व्यापार जस्ता महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूमा राष्ट्रिय विकासलाई सघाउन अन्तर्राष्ट्रिय सदभाव र सहयोग उपलब्ध गराउने दिशामा हाम्रो कूटनीति केन्द्रित हुनु पर्दछ ।

महिला तथा सज्जनवृन्द,

हाम्रा दुई निकट छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीनसँग हाम्रो मित्रवत सम्बन्ध रहिआएको छ । भौगोलिक निकटता, सामाजिक र सांस्कृतिक सम्बन्ध, सरकारी तथा जनस्तरमा हुने अन्तरिक्रया, व्यापार र आर्थिक सहयोग लगायत द्विपक्षीय सहकार्यका धेरै कारणहरूले दुवै छिमेकी मुलुकहरूसँग हाम्रो निकटता छ । यसलाई मध्यनजर गर्दै दक्षिण र उत्तरका छिमेकीहरूसँग मित्रता, पारस्परिक संवाद, सार्वभौम समानता र पारस्परिक लाभका लागि सहकार्यमा आधारित घनिष्ठ र सौहार्दपूर्ण सम्बन्ध रहनु पर्दछ । उच्चस्तरीय भ्रमणको नियमित आदानप्रदान र जनस्तरको बढ्दो सम्पर्कले हाम्रो सम्बन्धलाई थप मजबूत बनाएको छ ।

हालका दशकहरूमा भारत र चीनले हासिल गरेको अभूतपूर्व आर्थिक विकास हाम्रा लागि खुसीको विषय हो । हाम्रो छिमेकमा भइरहेका सकारात्मक परिवर्तनहरूबाट हामीले पनि लाभान्वित हुने गरी द्विपक्षीय सम्बन्ध सञ्चालन गर्नु पर्दछ । नेपालले आफ्ना छिमेकीहरूको हितविरूद्ध नेपाली भूमिमा कुनैपनि गतिविधि ह्न

निदने प्रतिवद्धता जनाएको छ । साथै, हाम्रो सरोकारको विषयमा हाम्रा छिमेकीहरूबाट पिन त्यस्तै संवेदनशीलताको अपेक्षा हामीले राखेका छौं । आपसी विश्वास र सद्भाव निर्माण गरी यी दुई मुलुकहरूसँग निरन्तर सहयोग र सहकार्यको सम्बन्ध कायम राख्नु पर्दछ ।

दुई निकट छिमेकी मुलुकका साथै हाम्रा अन्य मित्रराष्ट्रहरू तथा श्रम गन्तव्य मुलुकहरूसँगको सम्बन्ध उतिकै महत्वपूर्ण रहेको छ । लाखौंको संख्यामा रहेका नेपाली आप्रवासी कामदारहरूको सुरक्षा तथा कल्याणका लागि यी महत्वपूर्ण साझेदारहरूसँग नजिकबाट सहकार्य गर्न जरूरी छ । वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त हुने विप्रेषण आज देशको आम्दानीको एक प्रमुख स्रोत बनेको छ । हामीले वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपालीहरू, विशेषगरी महिला र अधिक जोखिममा परेका नागरिकहरूको हितलाई सबै परिस्थितिमा पूर्ण रूपमा सुरक्षित राख्न सक्नुपर्दछ । यसका लागि नेपाली दूतावास र नियोगहरूले थप सिक्रय भूमिका खेल्नुपर्छ । पारस्पारिक लाभका लागि व्यापार, पर्यटन, लगानी र जनस्तरको सम्बन्धलाई प्रवर्द्धन गरी आर्थिक साझेदारीलाई अझ फरािकलो पार्नु पर्दछ ।

हाम्रा विकासका प्रयासहरूमा महत्वपूर्ण सहयोग प्रदान गर्दै आएका विकास साझेदार मुलुकहरूसँगको सम्बन्ध परराष्ट्र नीतिको धेरै महत्वपूर्ण विषयको रूपमा रहेको मैले पाएको छु । संयुक्त राष्ट्र संघका स्थायी सदस्य राष्ट्रहरू, युरोपेली संघ तथा यसका सदस्य राष्ट्रहरू र विकासका साझेदार मुलुकहरूसँगको सम्बन्धलाई हामीले प्राथमिकतामा राख्नु पर्दछ । धेरै साझेदार मुलुकहरू हाम्रो आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि भरपर्दो गरी लामो समयदेखि संलग्न रहेका छन् । नेपालले कोभिड-१९ महामारीपछि उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने आकांक्षा राखेकाले आगामी दिनमा यी मुलुकहरूबाट थप सहायता र सहयोगको लागि पनि सक्रिय रहनु पर्ने आवश्यकता तर्फ म यस विद्वत सभाको ध्यान आकृष्ट गर्न चाहन्छु ।

महिला तथा सज्जनबृन्द,

नेपाल सदैव स्थापित संस्थागत संरचनाहरू मार्फत क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन र सुदृढीकरणको पक्षमा रहेको छ । नेपाल हाल दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठनको (सार्क) अध्यक्ष भई कार्य गर्दै आएको छ । रोकिएको सार्क सम्मेलन लगायत अन्य सार्क प्रक्रियालाई आवश्यक गति दिई अगाडि बढाउन सदस्य राष्ट्रहरू बिच घनिभूत छलफल हुन जरूरी रहेको छ । बहुपक्षीय प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगका लागि बंगालको खाडीको प्रयास (बिमस्टेक)को पनि सदस्य रहेको नेपालले सो संगठन मार्फत क्षेत्रीय सहयोगलाई थप प्रभावकारी बनाउन सदस्य राष्ट्रहरूसँग कार्य गर्दै आएको छ ।

हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय छविको प्रवर्द्धनका साथै आर्थिक विकास र सामाजिक प्रगतिका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग र सहायता प्राप्त गर्न संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत निकायहरू एवं अन्तर्राष्ट्रिय वितीय संस्थाहरूसँग नेपालको लामो सहकार्यले ठूलो महत्त्व राख्दछ । बहुपक्षीयताको केन्द्रबिन्दुको रूपमा संयुक्त राष्ट्रसंघ प्रणालीको अग्रणी भूमिका रहेको छ । संयुक्त राष्ट्र संघको वडापत्रमा

उल्लेखित सार्वभौम समानताको सम्मान र स्वतन्त्रता, क्षेत्रीय अखण्डता तथा आन्तरिक मामिलामा अहस्तक्षेप जस्ता आधारभूत विषयलाई सबै राष्ट्रले जुनसुकै परिस्थितिमा पिन आत्मसात गर्नु पर्दछ । अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति तथा सुरक्षाको सुनिश्चितताको लागि विवादहरूको शान्तिपूर्ण समाधान तथा सहयोगको वातावरण प्रवर्द्धन गर्नु आवश्यक हुन्छ । कूटनीति र संवादलाई सबै प्रकारका अन्तर्राष्ट्रिय विवादहरूको शान्तिपूर्ण समाधानका लागि मतभेदहरू कम गर्ने र द्वन्द्वहरू समाधान गर्ने उत्तम माध्यमको रूपमा लिनुपर्ने हुन्छ । कुनै पिन देशको सार्वभौमसताविरुद्ध बल प्रयोग संयुक्त राष्ट्रसंघको बडापत्रका सिद्धान्तहरू विपरीत हुन्छ भन्ने हाम्रो मान्यता रहेको छ ।

संयुक्त राष्ट्र संघको तेस्रो स्तम्भको रूपमा रहेको विकाससम्बन्धी क्षेत्र कमजोर रहेको अवस्था छ । विकास, शान्ति तथा मानवअधिकार एक अर्काका परिपूरक हुनाले सबैलाई हामीले उत्तिकै महत्व दिनु पर्दछ । शान्तिपूर्ण तथा न्यायपूर्ण विश्व व्यवस्थाको हाम्रो चाहना र परिकल्पनालाई साकार रूप प्रदान गर्न संयुक्त राष्ट्रसंघ प्रणालीमा सुधार तथा राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा कानुनको शासनको पालना हुन आवश्यक छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति र सुरक्षा कायम गर्ने कार्यमा नेपालले उल्लेखनीय योगदान गर्दै आएको छ । विश्वका विभिन्न भागमा रहेका संयुक्त राष्ट्रसंघीय शान्ति मिसनहरूमा नेपाल दोस्रो ठूलो जनशक्ति योगदानकर्ता मुलुक हो । शान्ति स्थापनाका लागि तैनाथ रहँदा हाम्रा वीर शान्ति सैनिकहरूले कर्तव्य पालनाको सिलिसलामा गरेको बिलदानले विश्व शान्तिको लागि हाम्रो प्रतिबद्धताको बिलयो उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ । नेपाली शान्तिकर्मीहरूले शान्ति र मानवीयताको संरक्षणका लागि व्यावसायिक र समर्पित रक्षकको रूपमा आफ्नो योग्यता प्रमाणित गरेका छन् । नेपालको शान्तिप्रतिको प्रतिबद्धतालाई संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले खुलेर प्रशंसा गरेका छन् ।

शान्तिप्रेमी देशको रूपमा आफ्नो विशिष्ट परिचय कायम राख्दै एसिया र प्रशान्त क्षेत्रका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय शान्ति तथा निशस्त्रीकरण क्षेत्रीय केन्द्रको मुख्यालय नेपालमा रहेको छ । यस संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिका लागि चालिने प्रयासमा नेपालको समर्थन रहनेछ ।

संयुक्त राष्ट्रसंघीय शान्ति अभियानमा योगदान गर्नुका साथै सशस्त्र द्वन्द्वबाट शान्ति र लोकतन्त्रमा शान्तिपूर्ण रूपान्तरणको आफ्नै अनुपम अनुभव नेपालसँग छ । हाम्रो सफल र मौलिक घरेलु शान्ति प्रक्रियाको अनुभव संक्रमणकालमा रहेका र द्वन्द्वबाट गुजिरहेका देशहरूका लागि उपयोगी बन्न सक्दछ । लैङ्गिक समानता र समावेशीकरणका दृष्टिमा समेत नेपालले प्राप्त गरेका संवैधानिक तथा संरचनागत उपलिष्धिलाई अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले उच्च महत्व दिएको मैले पाएको छु । अन्तर्राष्ट्रिय समुदायका बिचमा नेपालको प्रतिष्ठा अझै अभिवृद्धि गर्न हाम्रा सफलताको कथालाई विश्वसनीय रूपले प्रस्तुत गर्ने कूटनीतिमा हामीले जोड दिनुपर्दछ ।

मानवअधिकार र स्वतन्त्रताका स्थापित मान्यताहरूप्रति हाम्रो दह्नो प्रतिवद्धता रहिआएको छ । हाम्रो संविधान

तथा कानुनले मानवअधिकारका यी मान्यताहरूलाई मौलिक हकका रूपमा आत्मसात गरेका छन् र त्यसको संवैधानिक तथा कानुनी उपचारको प्रत्याभूति पनि गरिएको छ । मानवअधिकारसम्बन्धी धेरैजसो अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूको नेपाल पक्ष राष्ट्र रहेको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको मानवअधिकार परिषद्को निर्वाचित सदस्यका रूपमा नेपालले सक्रिय र निष्पक्ष भूमिका निर्वाह गरेको छ ।

जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी पेरिस सन्धिका प्रावधानप्रति हाम्रो पूर्ण समर्थन रहेको छ । विश्व व्यापार संगठनको सदस्यको नाताले हामीले नियममा आधारित अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार व्यवस्थामा जोड दिंदै अतिकम विकसित मुलुकहरूलाई समान तर सकारात्मक रूपमा विभेदित व्यवहार गरिनुपर्दछ भन्ने मान्यतालाई जोड दिंदै आएका छौं ।

महिला तथा सज्जनवृन्द,

अतिकम विकसित मुलुक, भूपरिवेष्ठित अतिकम विकसित मुलुक र साना टापु विकासशील राज्यहरूको विकास र समृद्धिका लागि नेपालले सिक्रय वकालत गर्दै आएको छ । विकास र जलवायु परिवर्तनका क्षेत्रमा समान चासो र सरोकार भएका देशहरूसँगको ऐक्यवद्धता र सहयोग हाम्रो बहुपक्षीय कुटनीतिको महत्त्वपूर्ण विषयका रूपमा रहेको छ । नेपालले सन् २०११ मा इस्तानबुलमा सम्पन्न अतिकम विकसित मुलुकहरूको संयुक्त राष्ट्रसंघीय चौथो सम्मेलनको अध्यक्षता र नेतृत्व गरेको थियो । यस बर्षदेखि पुनः नेपालले अतिकम विकसित मुलुकहरूको संयोजकको रूपमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्दैछ । विशेष परिस्थितिमा भएका मुलुकहरूको विशिष्ट विकास आवश्यकताहरू सम्बोधन गर्न सबै सान्दर्भिक अन्तर्राष्ट्रिय सम्झौताहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि नेपाल आफ्नो आह्वानमा अडिग रहनु पर्दछ ।

सन् २०२६ मा हामी अतिकम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नित हुन लागिरहेका छौं । अतिकम विकसित मुलुकको स्थितिबाट नेपालको स्तरोन्नितलाई हामीले लामो समयदेखि राखिएको राष्ट्रिय आकांक्षा र विकासको कोशेढुङ्गाको रूपमा लिनुपर्दछ । यसले राष्ट्रिय मनोबल र देशको समग्र छिव बढाउन मद्दत गर्नेछ । साथै, पर्यटन तथा लगानीमा सकारात्मक प्रभाव पारी हाम्रो अर्थतन्त्रको आधुनिकीकरण र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने अवसर प्रदान गर्नेछ ।

हालैका वर्षहरूमा गैरआवासीय नेपालीहरू नेपालको विकासमा संलग्न हुने आशाजनक सम्भावनाहरू भएको समूहको रूपमा देखा परेका छन् । नेपाल सरकारले गैरआवासीय नेपालीहरूलाई नेपालको विकास प्रयासहरूमा सम्भावित लगानीकर्ता र साझेदारको रूपमा मान्यता दिएको छ । हामीले मातृभूमिप्रति गैरआवासीय नेपालीहरूको प्रतिवद्धता, गिहरो माया र सम्मानको कदर गर्दै मुलुकको विकासमा वास्तविक साझेदार बनेर राष्ट्र निर्माणको महान कार्यका लागि वाह्य लगानी र प्रविधि हस्तान्तरणका क्षेत्रमा योगदान गर्न आमन्त्रित गर्नु पर्दछ ।

अन्त्यमा, फेरि पनि नेपाल विश्व मामिला परिषद्को ७५औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा अध्यक्ष तथा पदाधिकारीहरूलाई हार्दिक बधाई दिदैं परिषद्को उज्ज्वल भविष्यको कामना गर्दछ ।

धन्यवाद ।

Photo Gallery

Nepal Council of World Affairs e-bulletin

Vol: 6 No: 1

Nepal Council of World Affairs e-bulletin

October-December 2022

Advisor

Hemanta Kharel

President, NCWA

Editorial Board

Bimal Khadka

Dr. Bishnu Dev Pant

Gaurab Shumsher Thapa

e-bulletin Published by

The Nepal Council of World Affairs

NCWA Building, Harihar Bhawan

Pulchowk, Lalitpur

G.P.O. Box: 2588, Kathmandu, Nepal

Tel: 977-1-5426222; 977-1-5010047

Email: nepalcouncil@gmail.com

Website: www.ncwa.org.np

Published: 1st January 2023

Design by

Yuba Raj Adhikari, NCWA

9841111200